

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kladóhivatal:

Főpacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronkint 5 kr-ával
számíttatnak.

A tisztelt olvasóhoz.

A mai nappal megválok a Debreczeni Ellenőr felelős szerkesztői állásától, amelyet ezentúl *Zolthai Lajos* ur a vidéki hírlapírás egyik leghivatottabb művelője, e lapnak hosszú évek sora óta fáradhatatlan szorgalmu és ambíciózus főmunkatársa fog betölteni.

Midőn állásomtól válva, bucsuzom a t. olvasóközönségtől s velem szemben tanúsított szives jóakarataért és hathatós támogatásáért köszönetet mondok, egyben kérem, hogy jóakaratu támogatását *Zolthai Lajos* urra fokozottabb mértékben kiterjeszteni sziveskedjék.

Debreczen 1897. ápril 30.

Hazafias üdvözléttel:

Ifj. Gily Ede,
hírlapíró.

A nemzeti párt s a kiegyezés.

Debreczen, április 30.

(F.) Nem akarjuk alábecsülni annak a munka-eredménynek jelentőségét és értékét, amelyet a képviselőház az ülészak eddigi tartama alatt végzett, de azt mindenesetre konstatálnunk kell, hogy szorosán vett parlamenti ténykedést, amely pozitív alkotásnak esiráját képezné, a ház eddig nem produkált. Erre csak most kerül majd a sor, amikor új törvényjavaslatokkal különösen

pedig a kiegyezési előterjesztésekkel kell a nemzet törvényhozásának foglalkoznia.

A most meginduló viták során lesz alkalmuk az ellenzéki pártoknak megmutatniok, hogy a parlamenti szabályok által megszabott kötelességük komoly teljesítésének magaslatán állanak-e vagy sem? Különösen pedig a nemzeti párt az, amelynek magartatása elé fokozott érdeklődéssel tekintünk, mert erre a pártra, mint a közjogi alapon álló pártra, a kiegyezési kérdések tekintetében nem csekély erkölcsi kötelezettségek hárulnak.

Kétségtelen, hogy ennek a pártnak a passzivitással, amelyet eddig — bár nem elég szigorú következetességgel — tanúsított, s a mely miatt mindig lesz oka röstelkednie, föl kell hagynia, mert még ha ezt nem akarná is, akarata ellenére is bele sodortatnék a küzdelem árába. Csak az a kérdés, hogy ez a párt ama kötelességeit, amelyeket a közjogi alapon való pártállása eléje szab, szem előtt fogja-e tartani, vagy pedig megint bele esik abba a saját kárára ismételt elkövetett hibába, hogy a szélső bali pártokkal való fegyverszövetséget fogja keresni. Ha pártállását az ország érdekében akarja fölhasználni, akkor óvakodnia kell ilyen természetellenes szövetke-

zéstől, mert hisz kétségtelen, hogy a kiegyezési kérdésekben a függetlenségi párt álláspontja homlokegyenest ellenkezik a nemzeti pártéval.

A nemzeti párt hasznos szolgálatot tehet az országnak, ha a kiegyezési kérdéseket szigorú tárgyilagossággal vizsgálja és tárgyalja, de viszont bírálata teljesen hatást tévesztett lesz, ha csak a minden áron való ellenzékieskedés lesz a tendenciája, amely nem a tárgyból, hanem egyéb mellék célokból meríti érveit. Épen a kiegyezés kérdéseiben a közjogi alapon álló ellenzék hasznos szolgálatokat tehet, mert ugy az osztrák állásponttól, mint a magyar kormány álláspontjától egyaránt távol áll. Ellenben csak kárt okozhat, ha nem ilyen ellenzéknek bizonyul, hanem a közjogi ellenzék segédesapatává szegődik, amely a kiegyezésnek ab ovo ellensége, vagy pedig ha a kiegyezési kérdéseket csak arra tekinti alkalmul, hogy kísérletet tegyen, vajjon nem lehetne-e olyan zürzavaros helyzetet teremteni, amelynek a kormány áldozatául essék?

Kérdőleg tekintünk a vezérre, gr. Apponyi Albertre, hogy csapatának melyik irányt fogja kijelölni?

T Á R C Z A.

A boldogvőlegény.

(Magán jelenet.)

Irta: Rónaszéki Gusztáv.

(Egyszerű butorozott szoba, közepén ajtó, jobbra elől ablak)

Lépesi ur (bejön a közép ajtón frakban, teljesen báli toilettben. Czilinderét az ablakba vágja.)

Hogy a kénkőves tüzes istennyila három százezer mennydörgős menykövel üssön bele a dolgomba. — (a közönségre néz.) Pardon, észre sem vettem, hogy többen is vagyunk, (szomoruan) kérem, ne tessék rossz néven venni, hogy így elszóltam magamat, isten ugyse okom volt rá (sóhajtva). Oh hiszen én ebben a pillanatban egy számandó teremtés vagyok, a kire joggal rámondhatja akárki, hogy az egy boldog vőlegény!

Bele cseppentem a vőlegénységbe, mint Pilátus a crédoba.

Könnyű volt Pilátusnak, ő moshatta a kezét, őtet még a római császár sem vonhatta felelősségre, de engem nyakon csíphet a menyasszony és akkor jajj én nekem.

Kellett ez nekem?

Mindennek az állam az oka!

Kérem, nyolcz esztendeig voltam számgyakornok az adó felügyelőségnél, soha eszembe nem jutott a nősülés; olyan nyugodtan vártam a számtiszti kinevezésemet, mint recepiált polgár társaim a messiást, azzal a különbséggel, hogy én 10—15 évre biztosra vettem, a míg ők . . . no de hagyjuk ezt.

Az az állam, az az állam, az a pénzügyminiszter ezelőtt 5 hónappal a nélkül hogy kértem volna, kinevez 750 frttal számtisztnak.

Minek tette, oh minek is tette!

Es én balga akkor még örültem neki, áldottam a minisztert minden pereputyával együtt.

Oh hogy válna átokká az áldásom.

Mikor először felvettem a nagy menkő fizetést, nem tudtam mit csinálni vele, úgy hozzá voltam szokva a 30 frt fizetéshez hogy a többit el sem birtam költeni.

Hiszik, vagy nem, a többit betettem a takarékbá. Az az átkozott pénz minden hónapban veszettül szaporodott, ez vezetett rá a gonoszra.

Ez a takarékpénztári könyv nem hagyott nyugodni, éjjel nappal azon törtem a fejemet, hogy mit csinállok én azzal a tömérdek pénzzel.

Mindenféle rossz gondolatok tolokodtak agyamba, a többi közt az is, hogy meg kéne nősülni.

Ez a gondolat aztán nem hagyott békén addig addig üldözött, a mig elhatároztam magamat!

Es ettől a pillanattól fogva el voltam veszve! Elkezdtem kurizálni boldognak boldogtalannak.

Vettem magamnak frakkot, meg czilindert, forintos párfümöt öntöttem a zsebkendőmbe, a mult héten bálban is voltam.

A takarékpénztári könyvem, ez csakhamar kiürült, hanem az átkozott gondolatomból többé, többé nem hagyott el.

Sorba vettem a város leányait, a református pap Lizikéje kosarat adott, mert valami theologus kurizált neki.

A pátikárus Miriskáját nem adják nekem, mert 10,000 frt hozománya van.

A polgármester kanesi Trankvillája meg nekem nem kell; soha sem tudnám, mikor néz rám.

Megkértem a rőfös Bogdán fekete szemü Katiczáját; majd hogy agyon nem ütött az apja. Majd bizony jöttment tenta nyalónak adja a gyerekit, mikor a Varga Gusztai mészáros is megkérte, a kinek két háza van.

Igy jöttek az akadályok egymás

Politikai hir.

A kvóta.

Az osztrák kvóta-bizottság tagjai május 1-én vagy 2-án Budapestre érkeznek. *Badeni* miniszterelnök és *Bilinszky* pénzügyminiszter elkísérik a bizottságot Budapestre és részt vesznek az albizottságok tárgyalásaiban. A magyar kvóta-bizottság, a magyar dolgokról jól értesült N. Fr. Pr. közlése szerint azt akarja, hogy a tárgyalásokat újra megkezdjék olyképen, hogy új alapot keresnek a kvóta kiszámítására. Ha sikerül errenézve megegyezniök az osztrák bizottsággal, akkor a magyar deputáció *szabadelvű párti tagjai nem fognak többé a 33-4 százalékos kvótához ragaszkodni*. Ha nem egyeznek meg, a parlamentek elé terjesztik jelentésüket és akkor összeül a két kormány, a melynek valamilyen javaslatban meg kell állapodnia, különben a kérdés a király döntése alá kerül.

A képviselőház ülése.

Az ülést *Szilágyi* Dezső nyitotta meg és jelentette, hogy mivel az *összeférhetetlenségi* bizottság tagjai elegendő számmal nem jelentek meg, meg nem alakulhatott. A bizottság tagjait szombat tizedfél órára hívja össze újól, a mikor talán mégis összeverődnek valahogy.

A elnök bemutatta Udvarhelyvármegye fölliratát a törvényhatósági tisztviselők fizetésének fölemelése dolgában.

Hegedűs Sándor előadó bemutatja a pénzügyi bizottság jelentését az állami telefon bérletének megszüntetéséről szóló törvényjavaslatról.

A szombaton tíz órakor kezdődő ülés napirendje meg volt már állapítva és az ülés véget ért.

Minisztertanács.

Tegnap délután több óráig tartó minisztertanács volt, a melyen a még mindig Karlsbadban időző *Wlassics* közoktatási *Josika* báró ő Felsője személye körüli és *Josipovics* horváth miniszteren kívül a kabinet valamennyi tagja résztvett és a melyen folyó ügyek elintézését nyertek.

Királyunk Pétervárott.

Pétervár, április 29.

A tegnap délelőtt tartott fényes katonai diszszemlét a császnő ez Oldenburg-palotából nézte végig. Az *uralkodók*, *Ottó* királyi herceg és a csári dinasztia tagjai a szemle után az Oldenburg-palotában reggeliztek. *Goluchovszki* gróf külügyminiszter és *Lichtenstein* herceg osztrák-magyar nagykövet a Mars-téren álló *Svetykov*-palotából nézték végig a diszszemlét, azután reggelire *O'Connor* angol nagy követhoz mentek. A reggelin résztvett még *Muravjev* gróf orosz külügyminiszter, *Montenuovo* herceg, *Kapniszt* gróf, *Osirszki* német ügyvivő a feleségével, *Zwidinek* báró rendkívüli követ, *Mérey* osztálytanácsos, *Pallavicini* örgróf a nejével, *Forgách* gróf, *Fürstenberg* herceg, továbbá a diplomáciai kar és az orosz főuri világ számos tagja.

Alexandra császnő tegnap délután negyedfél órakor *Goluchovszki* gróf külügyminisztert fogadta, aki azután *Muravjev* gróftól kereste föl. A két külügyminiszter hosszu ideig tanácskozott. *Ferencz* József király délután öt órakor *Muravjev* gróf külügyminisztert fogadta.

Tegnap este nyolcz órakor diszélőadás volt a Mária-színházban *Ferencz* József király tiszteletére. A *La belle au bois dormante* balettet adták, a melynek zenéjét *Osajkovszki* szerzette. A földszinten tisztek ültek, a diplomáciai kar pedig a földszinti páholyokban foglalt helyet. A mikor az uralkodók a diszpáholyba léptek, a közönség fölkelt és perczekig tartó hurrá-kiáltásokban tört ki. A zenekar a *Gott erhalte*-t játszotta. A foyerekben gazdag buffet volt. Az uralkodók végignézték a balettet és tíz órakor hagyták el a színházat. A fényesen kivilágított utcákon keresztül hajtottak lakásukra.

A császár pompás ajándékkal lepte meg

királyunk főhadsegéideit, *Paar* gróftól és *Bolfras* altábornagyot. *Paar* gróf dohányszelenczét kapott, a melynek födelén II. Miklós gyémánttal körülvett arczképe van; *Bolfras* főhadsegéd pedig a császár gyémántos monogrammjával ellátott dohánytartót kapott.

Ma reggeli volt *Muravjev* gróf külügyminiszternél. Hivatalosok voltak az összes nagykövetek és követek a feleségükkel, továbbá *Zwidinek* báró rendkívüli követ, *Mérey* osztálytanácsos és az osztrák-magyar nagykövetség többi tagja. *Goluchovszki* gróf szemben ült *Muravjev*-vel.

A pétervári találkozás lefolyása a bécsi diplomataköröket nagyon *megnyugtatta, sőt bizalommal és reménnyel töltötte el*. Ezek a körök azt hiszik, hogy a görög kaland semmiféle nehézséget sem fog maga után vonni, mivel a hatalmak ebben a kérdésben teljesen egyetértenek és némi kis nüánszt leszámítva Anglia is a többi hatalom álláspontjára helyezkedett. Azt hiszik, hogy véget ért ez a válság, mely a kisebb Balkánállamoknak *Macedóniára való igényeiből keletkezett*. Törökország katonai kiválósága jelentékenyen hozzájárult a veszedelem elhárításához s a pétervári pohárköszöntőkben energikusan hangoztatott békeszeretet egy pillanatra sem hagyhatja a Balkánállamokat kétségbe, hogy a keleti kérdés további kibontását sem Oroszország, sem Ausztria-Magyarország *nem fogja tűrni*. A diplomatakörök éppen ebben látják a pétervári találkozás nagy politikai jelentőségét és a két uralkodónak az a kijelentése, hogy Ausztria-Magyarország és Orország között abban a tekintetben teljes szolidaritás uralkodik, hogy a két monarkia a keleti kérdésnek további kibontását sem meg nem engedi, sem meg nem tűri és hogy a két monarkia ennek a közös akaratának érvényt is tud majd szerezni, nagy megnyugvással tölti el őket. Jelentős a két uralkodónak az a nyilatkozata is, hogy a keleti kérdés jö-

után a házasságom elé! Azt hiszik, hogy megjött az eszem. Dehogy, annál inkább sarkait valami ördögi indulat, hogy nekem asszony kell minden áron, a ki örökre szemtisztne legyen a földön.

Es így kerültem bele a veszedelembe! Mert daczára, hogy *Májerné* aszszonyságnak két leánya van, nekem pedig csak egy szívem, mégis belebolondultam mind a kettőbe.

Igaz hogy nem valami fiatalok, nem is valami tulságosan szépek, de hát úgy gondoltam magamban, hogy egy számisztnek megjárja akármelyik.

A jó Isten tudja, hogy ismerkedtem meg azzal a familiával, elég az hozzá, hogy elkezdtem járnai a házhoz.

Jaj de szivesen láttak; hiszen csak ne láttak volna olyan szivesen, de mikor olyan szivesen láttak. Egyszer csak azt vettem észre, hogy ők udvarolnak nekem, mind a ketten!

Elszédítették a fejemet.

Bele bolondultam, mind a kettőbe.

Mikor az Irmával voltam egyedül, akkor annak ígértem házasságot, mikor meg a Nelivel, akkor azt kecségtettem, ez a két kulacsos játék addig vitt, hogy le voltam kötelezve mind a kettőnek. Eddig ni. (nyakát mutatja)

Hiszen ha ez így tarthatott volna

örökké! Csakhogy egy szép napon megunták ám a hitegetést, *Irma* megregivással fenyegett, ha be nem váltom ígéretemet. *Nelli* meg egy új éles peneczilust hordott a kebeién, a mit magába volt döfendő, ha mihamarabb nem beszélek a mamával.

Ne neked számtiszt.

Es hozzá nem tudtam lemondani egyikről sem. Oh miért nem születtem én töröknek. (a közönségnek) Ez csak úgy mellesteg legyen mondva! Mái csak ment valahogy a játék, én játsztam a leányokkal, a leányok játsztak velem, oda volt minden energiám, úgy éreztem magam közöttük, mint a tapasztalatlan légy a pókok között

Hanem ma kitört a katasztrófa!

Én itt állok, mint boldog vőlegény!

De kinek a vőlegénye???

Parádéba csapom magam, hogy vizi- teljek a választottjaimnál. *Nellikét* az udvaron találom, a kis malaczokat etette, elragadó volt ebben a pillanatban, oda hívott engem is etetni; már nem emlékszem, hogy ettem-e vagy ettettem, olyan zavarba jöttem, amikor ott a kis malaczok jelenlétében kijelentette, hogy a mama mindent tud és hogy most a legalkalmasabb pillanatra a nyilatkozatra.

A sors döntött, gondoltam magamban, legalább vége lesz a dolognak.

Nekem lesz feleségem, *Nellikének*

lesz férje, a malaczokat pedig haza visszük etetni.

Jerünk a mamához, kiállítottam, mint *Herkules* a válaszuton, és megindultunk.

Nellike elszaladt megmosni a kezeckéjét, én pedig esendesen fogalmaztam a kérő beszédet a mi a malaczok sivitása miatt egy kicsit nehezen ment.

A mint így töröm a fejem, valaki átöleli a nyakamat (megrázkódik.) Még most borsózik a hátam tőle.

Irma volt. Elragadó ebben a pillanatban, a haja két hosszu czopfba fonva a nyakamba esett. (megrázkódik) Jaj, hogy esiklándozott!

Eper ajkai a fülemhez értek és suttogó aeolhárfa hangon sugták: A mama mindent tud, itt az alkalmas pillanat!!!

Nem tudtam, hogy mit teszek.

Gyerünk a mamához! kiállítottam, mint *Herkules* a válaszuton, és megindultunk.

Azaz hogy megindultunk volna de, ebben a pillanatban előjött *Nellike* tisztára mosott kézzel és én megállottam.

Azaz csak akartam mert a két leány karoncsipett az egyik jobbról, a másik balról és cipeltek befelé a mamához.

Ettől a pillanattól kezdve, csakugy emlékszem mindenre, mint a *Lengyel Zsidó*, a ki fátyolon keresztül látja maga

vendő fejlődésében Ausztria-Magyarország és Oroszország között minden konfliktust lehetőleg kerülni akarnak s az ilyen konfliktusoknak *okaik is elakarják háritani.*

A török-görög háború.

Szegény görögöknek a balsorsból nem volt elég a harci vereség. *Kormány és királyválság* teszi aggasztóvá az ország helyzetét!

A görög fővárosban nap-nap után minisztertanácsot tartanak s konferálnak az ellenzékkel az új kormányalakítás végett. De akkora a fejtelenség, hogy harmadszor hívták össze a kamarát és nem bírnak elég népképviselőt kapni, hogy határozatképes ülést tarthassanak. E nélkül pedig nem mer eselekedni sem a király ki lemondani készül, akit szivgöres kinez annyira, hogy az orvosok ajánlják neki, hogyköltözzék Korfuba, sem Delijanisz-minisztérium, a mely bukófélben van, sem Ralli, az ellenzék vezére, a kinek nincs biztos többsége a Házban. A nép pedig az utcákon gyülekezik és lármázik, a nélkül, hogy tudná mivé válna. Az idegen hajók parancsnokai ott várják az eseményeket, arra készen, hogy partra szállítsák a legénységet a királyi család megmentésére, ha netalán veszedelemben forogna.

Azt várják most, hogy a nagyhatalmak legközelebb közbelépnek, előbb fegyverszünetet javasolnak mindkét félnek s azután, ha Görögországban az új kormány megalakult, megindítják a békekudozást.

A nagyhatalmak a következő feltételek mellett hajlandó a békét közvetíteni: *A görögök kiűrik Krétát, a törökök kiűrik Tesszáliát, a porta proklamálja Kréta autonómiáját* és a nagyhatalmak ezért garanciát vállalnak; Kréta nemzetközi állását európai kongresszuson fogják szabályozni; Törökország hadikárpótlást kap Görögországtól, melyért a hatalmak jóállást vállalnak.

A győző fél természetesen ezt kevésnek találja s igyekszik diadalainak előnyeit minél jobban kiaknázni. A porta békefeltételei a következők: *Kréta kiűritése, az 1881-iki határvisszaállítás* vagyis Thesszália visszaesatolása Törökországhoz. Görögországnak a *kapitulacio-*

nális kiváltságokból való kizárása és hadi kártérítés fizetése.

A második feltétel azonban aligha felelne meg Törökország érdekeinek. Mindig casus belli lenne, mint Elzász-Lotharingia, a két szomszéd között.

A harcstéren pihennek a fegyverek. A vert görög hadak maradványai minél kevesebb védelmi vonalra hátrálnak. Alig képes már az ellenállásra ez a sereg. Tíz-ezer ember szétfutott úgy, hogy nyoma veszett, kétezeret elfogtak a törökök, harmincznyolcz ágyú és hatvanöt löszerkoesi az ellenség kezébe jutott s a görög seregnek már csak negyvenhat ágyúja van. A fegyvert elhányták, a keretek fölbomlottak s a seregnek nincs mit ennie. Hetek, sőt hónapok kellenének, hogy ezek a csapatok ismét harczképesekké váljanak.

Mindenfelé jó benyomást tett a török hadaknak a legyőzöttekkel szemben tanusított humanus eljárása.

A Times-nek azt írják, hogy ama borzasztó események után, melyek a görög uralom utolsó napjaiban végbementek, a törökök mint a *civilizáció terjesztői* vonultak be Larisszába. Ez a város a görögök uralmának utolsó három napján védtelenül ki volt szolgáltatva vad hordák, minden emberi érzésből kivetkőztetett szabadesapatosok, börtönükből kieresztettek garázdálkodásának. Ezek az emberek kifosztották a házakat, lemészárolták a lakosokat és meggyalázták az asszonyokat. A török parancsnok nyomban Larisszába való megérkezése után mohamedánokból és keresztényekből álló bizottság jelenlétében lepecsételtette a bank helyiségeit és a banképület előtt katonaságot állított föl.

Védekezés a száj- és körömfájás ellen.

II.

A ragadós száj- és körömfájás gyógyítása.

Hogy miképen gyógyítsuk beteg állatainkat, erre nézve legezelszerűbb, ha csak lehetséges, mindig állatorvos tanácsát kikérni.

Ahol állatorvos nincsen kéznél, vagy ennek odahozatása nehézségekkel jár, ott kénytelen az állattulajdonos a betegek ápolásáról és kezeléséről maga gondoskodni.

Főteendőnk a beteg állatokat nyuga-

omban és tisztán tartani. A betegeket munkába fogni vagy hosszabb uton át hajtani nem szabad, hanem azokat tiszta, száraz talaju istállóban tartsuk addig, míg a betegség teljesen meg nem szűnt. Minthogy az evés a beteg állatoknak fájdalmat okoz, s ennél fogva roszul esznek, hogy le ne romoljanak, lehetőleg puha takarmányt vagy folyékony tápszert kell etetnünk, a minő a friss zöld fű és a lisztes vagy korpás ivós (moslék), fiatal állatok számára pedig az egészséges állatok fölforralt teje.

A betegek száját tisztán kell tartani, hogy az gyorsabban gyógyuljon és ki ne sebesedjék. Az állatokat gyakran meg kell kínálni tiszta friss vízzel: még sokkal jobb, ennél az, ha az állatok előtt állandóan van friss víz, melyben kényükedvük szerint öblögethetik forró szájukat. Ezenkívül mosogathatjuk a beteg száját tiszta vízzel, melyhez adhatunk ovosságot is. Akármivel mossuk is azonban, úgy kell ezt végeznünk hogy szivacsot vagy puha vászondarabot mártunk a folyadékba s ezzel lemossuk az óvatosan széjjelvont ajkaknak belső felületét, ezután pedig kifeszítjük, kinyitjuk a száját, s annak mélyebb részeit, valamint a nyelvet is hasonlóan mosogatjuk.

Mint mosogató, öblítő folyadék igen jó szolgálatot tesz a sós és ecetes víz, melyet mindenki igen könnyen elkészíthet. A hány liter vizet veszünk, annyi kis borospohár ecetet s annyi kanál sót keverünk a vízhez.

Használhatunk e helyett más öblögető vizet is. Így feloldhatunk vízben timsót, kék gálicot (rézgálic, kékkő) vagy zöld gálicot (vasgálic). Akármelyiket használjuk is, mindegyikből 10—20 dekagrammot keverünk össze 10 liter vízzel.

Ha körömfájás is van jelen, akkor a betegeknek feltétlenül nyugodtan kell maradniok, az istálló talaját tisztán és szárazon kell tartani, az almot pedig gyakran meg kell újítani. A beteg lábakat is mosogatjuk a fentebb említett timsós, kék- vagy zöldgálicos vízzel. Szarvasmarha beteg lábait egyszerűen a folyadékba mártott szivacsos vagy ruhadarabbal mosogatjuk. Körömfájás juhokat és sertéseket így gyógyítani egyrészt fáradságos, különösen ha azok tömegesen betegeszenek meg, másrészt a sertések az ily kezelésnek ellenszegülnek, miért is legszélsebb a betegeket az elsorolt folyadékok valamelyikével megtöltött sekély és kemény, tiszta fenékű gödrön áthajtani.

Ha a tehének tőgye beteg, azt rendszeren, de óvatosan ki kell fejni, azonkívül langyos vízzel mosogatni; ha nagyon dagadt a tőgy, arra hideg borogatást teszünk. A tőgyön képződő varakat legjobb, ha az ápoló békében hagyja. A szopós burjukat nem szabad az anyához bocsátani, hanem egészséges tehének fölforralt tejével kell azokat táplálni.

A beteg tőgyű tehének tejét a törvény értelmében meg kell semmisíteni, mert nyersen való élvezete után így a szopós állatok, mint a gyermekek is szájfájásban és bélhurutban szoktak megbetegedni.

A komikus pénzeslevelei.

A mi beteg, de bajában is vidám komikusunk, *Nyilassy* Mátyás, kedélyesen megjátszatta magát a halállal. Ugy rittak a teteme fölött az ő bohém-barátai és kritikusai a lapokban, hogy csupa bubánat volt ezt olvasni.

Matyi két nap óta a legboldogabb órákat éli: egész tömegben feküsznek előtte a kórházban az ujságok, melyek elsiratják magasztaló könyhullajtással.

Egy barátja fölkereste és Nyilasi

előtt, maga magát, meg a tisztelt törvényeseket.

Ugy rémlik előttem, mintha leültetek volna egy tapaczérozott kanapéra így ni (mutatja.) A lányok mellém ültek volna, az egyik jobbra, a másik balra; velem szemben egy széken ült volna a mama, (egy széket tett maga elé) de nem ilyenén ám, hanem nagy karos széken, oh ilyen széken ő el nem férne.

Azután úgy rémlik, mintha beszéltek volna hozzám, mintha biztattak volna, mintha balról megszorították volna kezemet, mintha jobbról a tyukszememre hágtak volna és mintha Mayerné asszonyosság velem szemben ijesztően mosolygott volna.

Szóval az egy rettenetes állapot lehetett!

Valószínűleg többször is belekezdhettem, a betanult mondókába, hogy:

— Nem jó az embernek egyedüllenni tisztességes állásom van, a szívem megszólalt és van szerencsém ezennel... Csakhogy az ezennelnél nem bírtam tovább menni.

A kézszerítés balról, a gyöngye tyukszem taposás jobbról... (rezignálva) Menekülni nem lehetett, a kétségbeesés elvette az eszemet, oda térdeltem a mosolygós Majerné asszonyosság elé és szerencsésen befejeztem a mondókámat hogy:

— Ezennel van szerencsém megkérni... Majerné asszonyosság kezét!

Még most is azt hinném, hogy álom volt az egész, ha nem fájna a vállam attól a borzasztó súlytól, a mi rám nehezedett, a mikor az asszonyosság a nyakamba borult! (nyögve) Lehetett 2 méter mázsa!

Hogy hogyan jutottam ki a házból, arra már megint nem emlékszem. De hogy én boldog vőlegény vagyok, az bizonyos!

Most pedig nincs egyéb hátra, mint Amerikába szökni, csak legalább pénzt kezelhettem volna valahol, egyuttal most azt elvihetném, mert ha az az asszony utánam jön és a jogait követeli, azt én isten ugye ki nem állom.

Gondolják meg az istenért, testvérek közt, másfél métermázsa!

Isten veled államszámvitel! El Amerikába! (az ajtón erős kopogás.)

Jézus Mária a menyasszonyom! (hirtelen az ablakhoz szalad, a közönséghez) Meg ne mondják, hogy hová mentem, mert utánam jön! (kiugrik.)

(Függöny sebesen le).

Mátyás örömkönyveket sajtolva ki a szeméből boldogan rebegte:

— Oh, czimbora, de mennyire szeretnek engem.

Éppen nem nehezelt azért, mert némely lap a szesz italokhoz való viszonyát hangulatos szavakban kifejezte:

— Édes barátom, a bor a művészetnek ikergyermeke — magasztalta a komikus a drága nedűt.

A halálhírből áradó örömei azonban csak tegnaptól kezdve lepték meg igazán. Megindultak Nyilasi részére — a levelek. Azonban nem holmi értéktelen üres részvét-levelek. Jött a postás.

— Nyilasi színészt keresem.

— Én vagyok, jó barátom, üdvözölte a komikus a kórházi pongyolában.

— Pénze gyűtt!...

A komikus azt hitte, hogy ez a hang csak álom. Édes álom.

— Pénzem? Nekem? Oh, barátom.

Adsa, ha nem tréfál.

Pénz volt biz az egy levél kíséretében, mely Nagyváradról jött a következő tartalommal:

Kedves Matyikám!

Korai halálod annyira megdöbbentett, hogy gyűjtést indítottam azon czélból, hogy nagyváradi jóbarátaid koszorút helyezzenek ravatalodra. Össze is gyűlt már nálam tíz forint és én erősen reménykedtem, hogy hála-lásan fogsz ezért ránk lemosolyogni a más-világról.

Hanem most jön a hír, hogy hála Istennek nem haltál meg. Tudtam én azt, hogy te még a halálból is tréfát üzöl. Nos tehát mit csináljak én most a te javadra összegyűlt 10 forinttal.

Koszorút csak nem veszek neked, mikor bőlesen tudom, hogy te nem koszorura, hanem borra szomjazol. Vedd hát a nálam összegyűlt 10 forintot szívesen és vagy igyál belőle a magad egészségére, vagy vegyél érte egy koszorút, hogy helyezzek azt majdan az emberi kor legvégső határán a ravatalodra...

Matyi mit tehetett mást: a pénzt, mint a baráti szívek édes emlékét, átvette és örömkönyveket sirt. De ez csak a megnyitója volt a pénzküldeményeknek. Délután újabb pénzeslevél érkezett a komikusnak: a debreczeni koszorura gyűjtött összeg. Nyilasi Matyi holnapra új-koszoru megváltási összeget vár és ha ez így megy, azt tervezi, hogy a nyarat — *Ausséban fogja lölteni, a hova Tokajból szállítat bort magának.*

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hatvan később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzón nélkül!

A Gönczy-egyesület „Fithon“-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdén, szombaton d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattára felelőknek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a ízelek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatánítás. Kézügyesítő egyesület A főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Időjárás

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Április 30. —

— Változó felhőzet. — Száraz. — Meleg. — Zivatarok. —

— **A város zárószámadása.** A városi tanács gr. Degenfeld József főispán elnökleite alatt ma teljes ülést tartott. Egyetlen tárgya az ülésnek a házi pénztár 1896. évi zárószámadása volt, amelyet Szabó József főszámvevő terjesztett elő. A zárószámadás szerint Debreczen város házipénztárának a múlt évben volt:

1.757,529 frt 56½ kr bevétele

1.755,164 frt 73½ kr kiadása.

A pénztári maradvány tehát 2364 frt 83 kr. A tanács a zárószámadást az illető szakkbizottságokhoz utasította tárgyalás végett. Legelőször a házipénztár és számvevőség ellenőrzésére alkotott három tagu bizottság, azután a gazdasági, majd a jog- és pénzügyi bizottság veszi bírálat alá. Csak ezektől kerül vissza a tanácshoz s innen a május 28-dikára kitűzött közgyűléshez.

— **Városi közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága május hó 28-án pénteken délelőtt 9 órákor tartja rendes havi közgyűlését gróf Degenfeld József főispán elnökleite alatt a város-háza nagy tanástermében. A közgyűlést áldozó esütörtök ünnepe miatt tűzték ki másnapra.

— **A városi tanács üdvözlöte a Schlauch Lőrinczhez.** Debreczen város tanácsa az arany misés dr. Schlauch Lőrincz bíboros püspökhöz, a debreczeni r. kath. vallásu polgártársaink főpásztorához a következő üdvözlő levelet intézi:

Főméltóságú és Főtisztelendő Biboros Püspök ur!

Azon alkalomból, hogy az isteni gondviselés megengedte, miszerint Eminentiad áldozárságának 50-dik évfordulóját elérhette, a magyarországi rom. kath. hívek, közelebbről pedig egyházmegyéjének hívei és püspöki székhelye Nagyvárad város törvényhatósági városnak lakosai osztatlan lelkesedéssel szeretetük és tiszteletük számos jeleinek kimutatásával és szerenese kívánataikkal főtisztelendőségedet elhalmozni — s a fenkölt szellemű hazafias magyar főpaprak, bibororos, megyés püspöknek arany-

miséje ünnepeit emlékeztetéssé tenni: Debreczen szab. kir. város Tanácsa is részt kíván magának ez ünnepekből annyiban, hogy Főmagasságodat ez alkalommal őszinte szívből üdvözölje és kívánja, miszerint a mindenható Főtisztelendőségednek áldásdus életéveit boldogság és megleléddéssel töltsse be.

Fogadja Eminentiad ezen üdvözletünk mellett tiszteletünk kifejezését melylyel vagyunk.

Debreczen. 1897. ápr. 29-én.

Simonfi Imre,
kir. tanácsos polgármester.
Komlóssy Arthur,
főjegyző.

— **Debreczen csatornázása.** A város csatornázásának nagyfontosságú kérdését kellett volna tárgyalni tegnap délután a jog- és pénzügyi bizottságnak Vecsey Imre elnökleite alatt tartott ülésén, de mert az ügy iránt olyan érthetetlenül csekély érdeklődés nyilvánult, hogy csak néhány bizottsági tag jelent meg, az ülésen csak apró folyóügyeket tárgyaltak s a csatornázás tárgyalására május 3-án délután 3 órára új határidőt tűztek ki.

— **Eskü alatt.** Az orsz. képviselő választók 1898. évi névjegyzékének kiigazítása végett alakított összeíró küldöttségek tagjai ma d. e. tették le a szokásos esküt Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester előtt.

— **A közgyűlés előkészítése.** Hajdumegye állandó választmánya május 8-án délelőtt 9 órákor gr. Degenfeld József főispán elnökleite alatt ülést tart a május 12-iki vármegyei közgyűlés tárgysorozatának előkészítése tárgyában.

— **Az Emke jövedelme.** Az Emke és az egyetem javára rendezett színházi hangversenyek 1030 frt tiszta jövedelmének felét 515 frtot az Emke kolozsvári pénztárának, a másik felét 515 frtot pedig az egyetem javára a püspöki hivatalnak ma küldötte meg a helyi választmány.

— **A debreczeni joghallgatók matinéje.** Több ízben megirtuk már, hogy a debreczeni joghallgatók, segítő egyesületüknek 25 éves jubileuma alkalmából fényesnek ígérkező matinéet rendeznek. Ebből az alkalomból a következő meghívókat küldötték szét: Meghívó a „Debreczeni Joghallgatók Segítő-Egyesülete“ 25 éves jubileuma alkalmából 1897 május hó 9-én délelőtt 11 órákor a Zenede dísztermében az egyetel javára tartandó „matinéera“ s az ugyanazon nap este 8 órákor a nagyerdei „Dobos-Pavillon“-ban szintén az egyetel pénztára javára tartandó „jubiláns majálisra“. Belépti díj a matinéera: ülőhely 3 korona, állóhely 2 korona; a majálisra: személy-jegy 3 korona, család jegy 8 korona. Felülfizetéseket, a jótékony czérra való tekintettel, köszönettel fogad s hírlapilag nyugtáz a rendezőség. A matinéé érdekes műsora a következő: I. rész. 1. Elnöki megnyitó. 2. Részletek az egyesület történetéből. 2. Zongora (classicus) gr. Degenfeld Anna k. a. 4. Ének, czimbalom kísérettel: Popovics Helén k. a. és Nagy Dezső ur. 5. Zongora és hegedű duo: Sárváry Adél k. a. és Unger Géza ur. 6. Quartette: dr. Ujfalu-lussy József, Márton Imre, Kövy Lajos és dr. Láng Sándor urak. II. rész. 7. Zongora (magyar) Abraham Irma k. a. 8. Szavaltat: dr. Vass Antalné urnő. 9. Ének, zongora kísérettel: Zivuska Irén k. a. és dr. Láng Sándor ur. 10. Czimbalom: Nagy Dezső ur. A matinéera szóló jegyek előjegyezhetők má-

jns 5-ig Békés Lajos ur üzletében s ugyanott május 5—7-ig kiváltandók. Az elő nem jegyzett jegyek május 5-től, a ki nem váltott jegyek május 8-tól válthatók ugyanott és a hangverseny napján a pénztárnál. A majálisra szóló jegyek előre válthatók: *Szent-Királyi Tivadar, Zádor Lajos* urak üzletében, *Pongrácz Géza* ur főközlötében és este a pénztárnál.

— **A tisztí főügyési állás.** Ma délután 5 órakor jár le a hajdumegyei tisztí főügyési állásra hirdetett pályázat határideje. Az állásra ma délig csak dr. *Czeplédy Mihály* a helyettes ügyész pályázott.

— **A vörös-kereszt közgyűlése.** A hajdumegyei vörös-kereszt egyesület tegnap délután 4 órakor közgyűlést tartott *Rásó Gyuláné* és gróf *Degenfeld József* főispán elnöklése alatt, a melyen az igazgatóság részéről *Vásárhelyi István, Budaházy Ödön,* dr. *Losonczy Almos,* a választmány részéről, pedig *Adler Farkasné, Rásó Gyula,* és *Sepsi Dezső* voltak jelen. *Medve Zoltán* jegyző felolvasta az egyesület múlt évi jelentését, a melyet elfogadtak. Jövőre a kabai, h.-szoboszlai, h.-böszörményi püspök-ladányi, egyeki és csegei fióknak, valamint a központnak 1896-dik évi zárszámadását s a h.-dorogi és h.-nánási fiókokat felhívták az elszámolásra. A választmányból kilépett nyolcz tag helyébe megválasztottak: *Pénzes Sándorné, Lukács Dezsőné, Hetényi Lipótné,* gróf *Degenfeld Anna, Csák Gyula, Horváth Kálmán, Hágen Sándor* és *Zsigmond Sándor.* Miután az egyesület központi közgyűlésére *Losonczy Almosné* és dr. *Losonczy Almos* kiküldettek, a közgyűlés berekesztetett.

— **Egyházi közgyűlés.** Az ágost. hitv. ev. egyház folyó évi május hó 2-án, azaz *vasárnap d. e. 11 órakor* Miklós-utczai imaházában egyházi közgyűlést tart, melynek tárgyai: évi jelentés, múlt évi számadás, f. é. költségelirányzat, énekügy. — Ezen közgyűlésre az egyháznak férfi, önálló vagy egyes házasságban élő és özvegy nőtagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Letört hibó.** Sinay János Hadház város főjegyzőjének 5 hetes *Zsigmond* nevű fia f. hó 28-án éjjel 2 órakor rövid ideig tartó szenvedés után meghalt. Temetése ma d. u. 2 órakor volt.

— **Meghívó** a debreczeni jótékony négyesület 1897 május hó 2-án d. u. 4 órakor az árvaház üléstermében tartandó választmányi gyűlésére. Tárgy: 1. Segélyezések. 2. Folyó ügyek.

— **A rendőrtisztviselők egyenruházata.** A rendőrtisztviselők egyenruházatának kötelezése óta megtörtént, hogy a rendőrtisztviselőkkel szemben több esetben kihívó viseletet tanúsítottak egyesek, a kik később felelőségre vonatván, azzal védekeztek, hogy egyenruha nélkül nem ismerték fel a rendőrtisztviselőt. Hogy ehhez hasonló eseteknek és védekezésnek elejét vegyék, a tanács a város szervezési szabályzatában gyökerező jogánál fogva határozatátalag utasította azokat a rendőrtisztviselőket, a kik még eddig egyenruhát nem viseltek, hogy azt szerezzék be s mindenkor használják. *Szentpétery Ferencz, Szombathy János* és *Ács Nagy Ferencz* rendőrfogalmazók most azért folyamodtak a városhoz, hogy az egyenruhát és felszerelés beszerzésében segítse meg őket személyenként száz-száz forinttal, mint megsegítette annak idején az első felszerelésnél a többi jelenleg már egyenruhát viselő tisztviselőket. A véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság tagjainak egyrésze a tegnapi ülésen ellene, a másik része mellette volt a kérelem teljesítésének. Szavazás után a többség véleménye alapján javasolják a tanácsnak a kérelem teljesítését.

— **Értesítés.** Alulírott előljáróság részéről ezennel értesítetnek a hitközség

tisztelt tagjai, hogy az új templomban lévő imaszékek az eddigi árakban csak f. évi július hó 1-ig fognak elárúsíttatni, ezen időn túl minden imaszék vételára tizenöt százalékkal magasabb lesz, az imaszéket venni szándékozók tehát saját érdekükben figyelmeztetnek, hogy igyekezzenek a fenebbi határidőn belül *Weisz Sándor* pénztáros urnál az imaszékvételt eszközölni. Debreczen, 1897. április hó 30. A debreczeni izr. hitközség előljárósága.

— **Hétezredik őrség.** A debreczeni önkéntes tűzoltótestületnél tegnap este teljesítették az egyesület fenállása óta a hétezredik őrséget. Ebből az alkalomból *Szikszay Gyula* főparancsnok a legénységet megvendégelte.

— **Debreczen a díjnokokért.** Annak idején megirtuk, hogy Debreczen városa márcziusi közgyűlésén 300 frttal belépett az orsz. díjnok egyesület és nyugdíjintézet alapító tagjai közé. Az egyesület elnöke *Darvay Rezső* most leutazik Debreczenbe s az itteni egyesületi tagok élén küldöttségileg fogja megköszönni az adományt *Simonffy Imre* kir. tan. polgármesternek. Erdekesnek tartjuk itt egyuttal megemlíteni, hogy a díjnok egyesületnek 300 frttal alapító tagja eddig: *Ó felsége a király, Vaszary Kolos* hercegprímás, gr. *Festetics Pál,* dr. *Mészáros Károly* és az első hazai takarékpénztár, a kikhez most esatlakozott Debreczen városa.

— **Válasziók összeírása.** H.-Böszörmény önálló állandó választmánya e hó 27-én alakította meg az országgyűlési képviselőválasztók jövő évi névjegyzékének összeírására hivatott küldöttségeket.

— **Uj állatorvosi állás a közbéghidon.** *Csáky János* vágóhídi igazgató hosszabb kérelmet terjesztett a városi tanács elé, amelyben a vágóhídnál még egy állatorvosi állás rendszeresítését kéri, s kérvényében az eddig alkalmazott napdijasi állás beszüntetését, és az új állatorvosi állás szervezését bővebben indokolta. Ezekre az indokokra tekintettel, mondta ki tegnapi ülésében a tanács által véleményezésre felhívott jog- és pénzügyi bizottság, hogy az irnoki állás beszüntetésével egyelőre 2 forintos napdij mellett még egy állatorvosi állás rendszeresítésük a vágóhídnál.

— **Három öngyilkosság.** A megyéből három öngyilkosság híre érkezett hozzánk s mind a három önakasztás. *Hadházy Fazekas* Sándor 56 éves hevenyelmebeteg, egy őrizetlen pillanatában felakasztotta magát. — Ugyancsak *Hadházy Molnár Bálint* 85 éves ember, a ki már többször kísérelt meg öngyilkosságot, felakasztotta magát s mire levágták, meghalt. — *Hajdu Dorogon Lelesz Ferenczné* szül. *Horváth Anna* iszákos hajlamu asszony, aki már felakasztotta magát, a kutba ugrott és elvágta a nyakát s mindannyiszor életben maradt, most egy *Dorogtól* két kilométernyire eső mezei kunyhóban felakasztotta magát. Holt testét *Dorogra* szállították.

— **Zene a nagyerdőn.** Holnap, május elsején a nagyerdei *Dobos* pavillonban *Rácz Károly* zenekara játszik.

— **Rövid hírek.** *Makón* Jani J. másod gimnázista tegnap reggel felakasztotta magát mert nem akart tanulni. *Szentgyörgyön* *Juresó Károly* cipész-mester felakasztotta magát és meghalt. *Csurogon* szerdán délután a halászok egy ismeretlen férfi holttestét fogták ki. *A ráczmecskei* szőlők között *Werder Jakab* présháza mellett a földben elásva, alig pár napos csecsemő holttestére akadtak. *Verscezen* *Csap György* napszámot *Formayer Venczel* asztalos tréfából kifordította a targonczából s a szegény

ember annyira megütötte magát, hogy sérüléseibe egy nap alatt meghalt. *Krinleza* fürdőhelyen — mint *Krakóból* táviratezzák — nagy tűz ütött ki. A tűzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni. *Makón* *Rozsos Viktoria* aradi asszonyt a férje sirján szélhűtés érte. Holttestét a temetőcsész találta meg. *Fonyódon* egy korecsmi verekedés alkalmával *Bérczes Sándor* agyonszurta jó cimboráját *Téglás Istvánt.* Letartóztatták. *Sárváron* nagy tűzvész pusztított. Négy ház földig leégett. *Kunfalván* tolvajok garázdálkodtak. Több gazdának kikötötték a lovait, egyes helyeken pedig ruhaneműeket loptak. *Malason* *Kovács J.* János szerelemfáltésból agyonlőtte kedvesét, *Hajadon* *Máriát.* *Mélykuton* *Zombor Katalin* odaváló parasztasszny életuntságból felakasztotta magát. *Tormos* községben két vészett eb kóborolt az utcákon. A beteg állatok négy gyermeket és egy 70 éves aggyastyánt martak meg; a megmártakat a *Högyes-intézetbe* szállították.

x **Műhímezés!** *A The Singer Manufacturing Co* részvénytársaságnak piacz-utczái 2138. sz. a. üzletében meggyőződést szerzett a t. hölgyközönség, hogy mily előszeretettel kultiváltatik a géphímezés szép művésze városunkban s a vidéken is. Ezuttal 70-szer nyitott tanfolyam a géphímezés el-sajátítására s oly nagy a tanulni vágyók száma, hogy többet a helyiség be sem fogadhatna. Érdeklődők szivesen láttatnak s felvilágosítások és magyarázatok készséggel adnak.

x **Az „Osztály-Sorsjáték.”** Most, hogy a törvényhozás intézkedése folytán a kis lotto eltörlésével hazánkban a nagy előnyöket és nyeresi esélyeket nyújtó osztály-sorsjáték fog életbe lépni, igen életre valónak, hasznosnak és időszereinek tartjuk az „Osztály-Sorsjáték” című szaklapnak megjelenését. E lapot, mely mint czime is mutatja, legfőképpen az új osztály-sorsjáték ismeretetésének van szentelve, a legkiválóbb szakemberek szerkesztik. Az „Osztály-Sorsjáték” című lap minden hó 1-ső és 15-ik napján fog megjelenni és hasznos, sőt nélkülözhetetlen utmutatások vezetője lesz mindazoknak, a kik az osztály-sorsjáték iránt érdeklődnek. És kell-e mondanunk, hogy ez új intézményünk már a legközelebbi napokban meghonosíttatik, a legszélesebb köröket fogja érdekelni. Mert az osztály-sorsjátéknak, mely pedig oly határozó közgazdasági tényező lesz, a lényegébe még oly kevesen hatoltak be nálunk, oly kevesen ismerik annak előnyeit, módozatait, rendszerét, hogy igen hézagpótlónak tekintendő az „Osztály-Sorsjáték” című szaklap, mely úgy a nagyközönségnek, mint az osztály-sorsjegyek elárúsításával foglalkozóknak, az osztály-sorsjátékra vonatkozó minden fölvilágosítást és magyarázatot meg fog adni. Az elárúsítók részére, kik szintén tájékozatlanul néznek az új sorsjáték iránt, meg éppen nélkülözhetetlen organum lesz az „Osztály-Sorsjáték” című szaklap, mely a kis lotto eltörlésével megkárosított elárúsítók érdekeinek megóvását is egyik főcéljául tűzte ki. Az „Osztály-Sorsjáték” cz. lap, a félévi huzások ideje alatt naponként, a huzások után 1—2 órával megküldi előfizetőinek az aznap hiteles huzási lajstromot és ezenkívül előfizetői részére kitünően szerkesztett szerkesztői postájában mindennemű fölvilágosítást megad. Végül az „Osztály-Sorsjáték” cz. lap nélkülözhetővé fog tenni minden más sorsjegyhuzási lap járatását, mert nemcsak az osztály-sorsjáték, hanem valamennyi nálunk forgalomba levő sorsjegy huzásait pontosan fogja közölni. Az „Osztály-Sorsjáték” cz. lap előfizetési ára a huzási lajstromok naponkénti megküldésével (ami évente körülbelül 50 nap) egész évre 3 frt. félévre 2 frt. Az előfizetési pénz az „Osztály-Sorsjáték” kiadóhivatalához, Budapest, VI., Teréz-körút 18. sz. a. küldendő.

x **Vidéken lakó t. olvasóink közül azokat, a kik lapunkkal szemben tartozásban vannak, felkérjük, kegyeskedjenek előfizetéseiket postautalványon beküldeni, miután azok, a kik a lapot rendszeresen kapják és azt vissza nem küldték, előfizetőkül jegyeztettek be.**

CSARNOK.

Azok a szegek.

— Elbeszélés. —

Irta: **Vántsá György.**

(Folytatás.)

Na jertek gyerekek, beszéljünk, holnap úgy is vasárnap s majd frustuk után is elindulhatok, nincs messze Szent-Pál, tudom oda igyekeztek a konvenziós ebédre.

Fölmentünk a tornácra, a hol körülültük az urambátyám karosszékét, ki a közelmult eseményeiről beszélt. Elbeszélése alatt arca sokszor elkomorodott, a mi azt mutatta, hogy nincs megelégedve azzal a helyzettel a mit 1848 teremtett. Nem érttem meg akkor, de most feltudom fogni buskomolyságának okát. Nem volt megelégedve azzal a kiegyezéssel a mi oly sokat elvett abból, a mit 1848. ígért.

De nem akart a jó öreg velünk a politikáról beszélni, mintha sejtette volna azt hogy életünk delén, majd úgy is leend elég alkalmunk annak áldástalan küzdelmeiben részt vehetni.

Deákori élményeiből beszélt el egy-egy mozzanatot, mely a 30-as és 40-es években játszott hazafias szereplésüket tárgyalta. Majd áttért a vidék nevezetesebb helyeinek és az ezekhez fűződő események elbeszélésére, a mit mi nagy figyelemmel hallgatunk, annyira, hogy egy-egy el is „bóbiskolt.”

Feküdjetek le fiuk, mert már álmosok vagytok. János? te is alszol? vezesd be a fiukat a muzeumba s gondod legyen rá, hogy reggel hat óráig ne háborgassa őket senki. Jó éjszakát fiuk.

Ismét az a muzeum. Mi értelme lehet annak? Alig vártam, hogy kérdezősködhessenem felőle.

A tágas termet 4 szál faggyugyerta világította meg úgy, a hogy. Mindenünknek külön volt vetve ágy, kinek a padra, kinek földre. Ágyunk állott egy jó keményre tömött „surdéból” egy kis párnából és egy pokróczból. Az én ágyam egy széles lóca formára volt vetve.

Kíváncsiságomnak nem tudtam tovább parancsolni, a távozni akaró Jánost visszatartottam, s megkértem mondaná meg miért neveztek ezt a termet muzeumnak?

Hja! — szolt János „bá”, — nagy sora van annak, ha azonban nem vagytok álmosok hát elmondom, de ne legyen oka, ha a hallottakról fogtok álmodni.

Ennek a szobának a muzeum nevet a szolgabíró ur adta, mert itt vannak elhelyezve a régebb használt s magam is azt vagyok mondandó: jól bevált igazságszolgáltatási eszközök. Példának okáér, az a min te alszol (már én) nem is olyan régen deres volt, a melyen 25. 50 sőt 100 pálczára itélt gazembert poroltuk ki, amugy emberül, hogy 70 esztendőskorában is megtapogatta a helyét. Az a vas, a melyik a fejednél van, az az elítélt nyakát szoritotta le, az a szíjj, mely a földre lóg le a derekát, az a két karikával bíró vas, meg a két lábát, hogy ne nagyon viczkádozzék, mikor a mogyorófa pálcza csiklandozta. Hideg borzongás futott végig rajtam s úgy éreztem, mintha engemet is rácsatoltak volna. Kérdést sem is várva folytatta János tovább. Jajgatott, ordított biz' az illető, mentől jobban csinálta annál nagyobb időközökben adtuk rá az ütést, hogy annál jobban vegye be s legyen ideje rá kivallani bűnét. Néha megtörtént, hogy nem állotta ki a dicsőséget és meghalt, — meg a.

Amott a sarokban az a furesa kis alkotmány meg a kaloda volt. Jó kis szerszám

volt az hajdan azokra nézve, a kik kisebb hibákat csináltak, vagy az Istent káromolták. Ha benne ült egy napig, nem volt kedve másodsor is belekerülni. Az az ócska vas ott a sarokban, meg a „vasbunda”, a mit hárrá adtunk a Rikában elkövetett gyilkosság elkövetőjére, csak egy kis „edrofot” kellett megcsavarítani s elég volt arra, hogy még a nagyapja bűnét is kivallja az illető.

Hát azok a kampós szegek, miért vannak a falba verve? — kérdém János bá-tól.

Azok „ecsém”? Hja! azok, nevezetes szegek. Ott, a legtulsón ni, azon halt meg az apám.

Mintha dróton rántottak volna fel, mind annyian felültünk ágyainkba s egyszerre kerdztük: Hát itt a szobában akasztották fel a bűnös embereket!

Nem épen, de még is olyan formán — folytató János bá. Elmondom a történetet, ha kíváncsiak vagytok rá.

„Csalafinda” ember volt atyám s nagyon szerette a mását s hogy ezéljárt érhesse, biz' ő meg a vértől sem irtózott. Harmadmagával a negyvenes évek elején a Rikától egy gazdag örmény kereskedőt raboltak ki és gyilkoltak meg. A rablott vagyont azonban nem sokáig élvezték, mert a jelenlegi uram édes atyja, a ki szintén szolgabíró volt hamar kézrekerítette a bűnösöket, kik közül a másik kettő az 50 bot alatt igaz ugyan nem vallott, de a vasbunda szoritására töredelmes vallomást tettek, apámra háritva, minthogy igaz is volt — a bűn tervezését és a végrehajtás megállapítását. S mit tett apám? Azt mondják — mert én nem emlékszem rá, még akkor csak „olyan” 10 éves „siheder” gyermek lehettem, — hogy az 50 botot szónélkül, a vasbunda szoritását egy jaj nélkül kiállotta, sőt kinzóit kikacagta s nem vallott semmit.

(Vége köv.)

Közgazdaság.

A magyar agrár-szocializmus és az örökbérlet.

— Irta: **Bartha Mór.** —

(Folytatás.)

16.

Ha az a pap, a ki így tölti be hivatását hozná fel ezt a nagyon következetes, nagyon korunkba illő, mert nagyon realis kérdést: azt mondanám neki: „Nem hamis az Isten, hogy elfelejtkezzék a ti eslekedeteitekről” — Gid. 6: 10 —; de az ilyen munkavégzés nem ad a lelkésznek világi fényt és fényelgetést; nem ér azzal püspökséget, vagy még szerényebb kitüntetést sem; s talán házában több is eltelnek, mint a mennyit nagyon korlátolt jövedelme nyújt. Ezzel az így munkálkodó lelkész tisztában lehet. De az, a mit a világosságra s a jólét útjára vezetett nép ragaszkodásában bir s a kötelesség teljesítést helyeslő belső isteni szózat megelégedést adó boldogsága is ér valamit s talán valamivel többet, mint a hiúság vásárlán szereshető püspöki süveg, bibor, papi fejedelemség; melyeknek csak a hiúság vásárlán s hasonlók közt van esillogó becsé. A valódi érdemhez képest pedig: csak „sár”, a melytől azonban nem nyilatkoznak meg, sem a testi, sem a lelki „vakok szemei”. — Jan. 9: 6. — A hü munkás lelkész koronája más: — Végezetre eltett nekem az igazság koronája, melyet megad nekem az Ur ama napon, amaz igaz bíró, nemcsak nekem pedig, hanem mindeneknek is, kik várandják amaz ő dicsőséges eljöveteletét” — 2. Tim. 4: 8.

Ha a mit mondtam, ismét mondom, hogy az állam minden fajta — de különösen az agrár-szocializmus által igen közelről és legkomolyabban van érdekelve — úgy hiszem — nem mondok hihet-

lent. Az az erő, mely a mai modern állam szerkesztet, ennek nagyrabecsült ereységét megalkotja, azzal, hogy a nagyon megrendszabályozza a kisebb társadalmakat, ellenben előmozdítja, az ugyis hatalmas birtok és pénzarisztokratia uralmát: az egyenlőtlenséget pártfogolja s a gyengéknék még nagyobb gyengülését eszközi.

Szóljunk leplezetlenül, a mint és a mit a nép érez, tárjuk fel őszintén. Az orvoslás komoly elhatározása alapos ismeretet követel.

Az állam most az állami mindenhatóság rendszerére helyezkedett. Minden eszközt erre a célra mozgat. Hatalmas birtok és pénz-arisztokratia, a törvény tekintélyével védett és biztosított készsleges hivatalnok-sereget teremt támogatására, mintha ez az állam-bölcsesség elengedhetlen követelménye volna. Roppant számú katonaság és roppant mérvű hadszerelés; s ennek az — azt lehet mondani — minden termelő erőt lekötő, és minden termelvényt felemészítő szörnynek, békében is fenn kell tartatnia; mert ez meg ismét az államnak kívülre tekintélyt, békét biztosít, benn erősséget biztonságot ad. És ez a nagy hadsereg békében csakugyan el is végzi azt, amit hajdan hosszú és véres harcok végeztek: — a társadalom-javítás eszközeinek megsemmisítését, a munka jutalmának a munkások kezéből és szájából való kihuzását; sőt magának a munkásnak a munka teréről s eszközei mellől eleröltetését, egy reá nézve kárba-vesztett ügyesség elsajátítására kényszerítve: hogy lehet minél nagyobb tökélyre vinni, előtte ismeretlen, neki soha nem vétett, talán nem is vétő embertársak legyilkolását; amely munka egyszersmind a népek századokon át teremtett haladását, kulturáját is megöli, vagy legalább is hosszú időre megakasztja. És ezt a borzalmas munkát önvére épségének és életének kockáztatásával, sőt feláldozásával is végeznie kell; pedig arra a munka erőre, arra a becses életre reménykedve várnak otthon maradt szerettei, kiknek hozzá legfőbb igényük, kiknek reá legnagyobb, — nélkülözhetlen szükségök van. Ennek az iszonyu foglalkozásnak művészetté fejlesztése lefoglalja az államok minden gondját, amelyek, gyors felserelését a tökéletesebb gyilkoló fegyvereknek, az adózó polgárok végkimerültségét eredményező, de ezzel nem gondoló örületes pazarlással üzik.

(Folyt. köv.)

* **A sertésvész újabb fellépése.** Alig menekült meg a város a sertés vész és az emiatt elrendelt hosszú, nyomasztó zár alul, a sertésvész ismét fellépett még pedig a hatás két különböző részén. Kálmanézhely mezőrendőr kapitány tegnap délután sürgős jelentést adott be a tanáshoz melyben tudatja, hogy a sertésvész a város területén ismét fellépett s hogy a sertésvézt „járványosnak” jelentse ki s a zárlatot rendeljék el. A kapitány jelentése szerint a bellegelőből kimosztott tanyaföldeken és a Kösülyszeg pusztán (5-ik és 26 ik járás) Molnár István 184 és ifj. Kertész János 42 darab sertése között a vész fellépett. A vizsgálat konstatalta, hogy az egész állomány beteg és már eddig 28 sertés elhullott. A fertőzött területeket már zár alá vették s a legszigorubb felügyelet alatt áll.

Debreczeni városi színház.

Ma pénteken, 1897. április hó 30-án,
utolsó előadás:

Az erdő szépe.

Színmű 5 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.

Szőnyegek,
csipke- és szövet-
függönyök,
ágy- és asztalterítők,
butorszövetek,
viaszos vásznak
nagy választékban kaphatók
Szabó Lajos fiai

üzégnél 402-6-3

Debreczen. Rózsater.

I. kisorsolás.

Szám-jegyzék

a Debreczeni Első Takarékpénztár

1897. április 28-án kisorsolt zálogleveleiről.

A kisorsolt záloglevelek névértékű összege :
4500 forint (9000 korona.)**200** koronás darabok
132, 133, 263, 306, 340.**1000** koronás darabok
49, 67, 113, 122.**2000** koronás darabok
43, 157.

A fent kisorsolt záloglevelek 1897. nov. 1-től kezdve kamatozni megszűnnek és teljes névértékben készpénzben beváltatnak :

a) Debreczenben: az intézet pénztáránál.

b) Budapesten :

1. a Magyar általános hitelbanknál.

2. a „Hermes,” magyar általános váltó-üzlet részvénytársaságnál.

3. a Magyar leszámítoló- és pénzváltó-banknál.

c) Triestben: a Filiale der Unionbank-nál.

Ranunkel-házban, főtér 1711.

azonnal kiadó**egy 5 szoba és mellék-
leteiből álló lakosztály**

406-3-2 továbbá:

**2 elegáns szoba különösen
ügyvédi irodának, vagy garçon
lakásnak alkalmas.****Tavaszi ruhakelmék**

dus választékban raktárra érkeztek

Kunz József és Társa

üzégnél

Debreczen, Kistemplom-bazár.**Visszamaradt szövetek
tetemesen leszállított áron**

adatnak el. 305-100-41

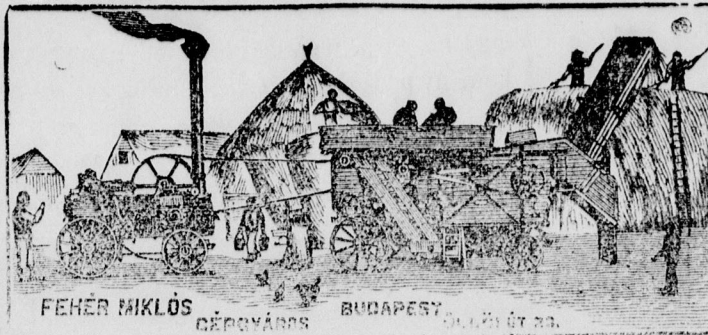
Női ruháklegizlésteljesebb kiállításban jutányosan
s pontosan állítatnak elő.

Mintákkal készséggel szolgálunk.

FEHÉR MIKLÓS gépgyáros

ajánlja

317-12-6

a m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit,Leégett m. kir. államvasuti cséplők keretei készpénzért
beváltatnak, valamint régi gépek újakkal becséreltetnek.
Cséplési időnyre vevőimnek megbízható gépészekről
szívesen gondoskodom.
Képes árjegyzék kívánatra barkinek ingyen és bérmentve.továbbá a legújabb szerkezetű
magánjárókat és mindennemű
egyéb gazdaságigépeket u. m. :
ekéket boronákat, hengereket,
vetőgépeket, (církulár)-körfűrész-
ket, malomberendezéseket, trieurő-
ket, darálókat, a legjobb pereno-
spora-fecskenőket, szecsokavágó-
kat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező
fizetési feltételek mellett legjutá-
nyosabb áron, hitelképes vevőknek
több évre terjedő részletfizetésre.**FEHÉR MIKLÓS**

gépgyáros

Budapest, IX. Üllői-ut 23. sz.
a „Köztelek” mellett.**Első magyar orvosilag elismert
fűző- (mieder) gyár.**

Nagy készlet raktáron.

Van szerencsém a n. é. közönség
b. tudomására juttatni, hogy**Május 1-én****Fűző- (mieder) gyáramat**

Főtér

**a Biedermann palotába
helyezem át.**

Teljes tisztelettel

GOLDSTEIN KAROLINA.

Nagy készlet raktáron.

**Első magyar orvosilag elismert
fűző- (mieder) gyár.** 396-4-3**Vendéglő megnyitás.**Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni,
hogy a **Német András** ur tulajdonát képező**vasuti vendéglőt és szállodát**

átvettem és azt

Május 1-én megnyitom,

amire a nagyérdemű közönség szíves figyelmét bátorodom felhívni.

**Izletes ételek és tisztán kezelt italok pontos
kiszolgáltatásáért kezeskedem.**

Mély tisztelettel

Németh Gábor,

vendéglős.

411-2-1

Kardos László

Kossuth-utca.

Nagy raktár csakis a legjobb minőségű árukból és pedig: Női kelengye, férfi ing, zsebkendő, asztal- és kávé-készlet, harisnya, paplan és flanel-takarókból.

391-0-4 b

Női divatkelmek,

hozzávaló legújabb diszek,
fekete és színes

Selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

üzégnél

Debreczen, Rózsater.

403-0-3

Több mint 50 év óta sikerrel használják!

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentúl is

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

Szeplőket

és

májfoltokat

valamint az összes

bőrtisztítá-

ságokat

biztosan eltávolít.

1 téglvalódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 füveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
1 drb. valódi Saluator-szappan . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 színben
. . . . . 50 kr. és 1 frt.
1 téglvalódi kézpaszta . . . . . 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg be-
iglatott védjeggyel el van látva és kéretik a t.
közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és
szappant kérni. 353-12-6

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázó-lakk-szer puha padló számára.
1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Diasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer
kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

321-12-11

Szent-Királyi Tivadar cégüél Debreczenben.

A **Hirsch** bárónó által föllállított **kőfaragótelepen** készült

építészeti kőfaragó munkákat

— jó kivitelben, kitünő anyagból olcsón szállítok. —

Párkányos kőlépcsőfokok

Debreczeni állomáson fméterenként 2 frt 90 kr., sima 2 frt 50 kr.

Fedőlapok, kapukövek stb. lehető legolcsóbban

— Mintakövet kívánatra küldök. —

SOMOGYI BÉLA

F.-Visó

(Máramaros-megye)

405-3-2

Debreczen sz. kir. város tanácsától.

ad 3505, 3988, 4129.
1897.

Árlejtési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város által a honvéd lovassági laktanya területén elő-
állítandó fegyverraktár épület építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati ver-
senytárgyalás hirdettetik.

Az egyes munkák következőleg vannak előirányozva:

I. Kőműves munka	3695.25
II. Ács munka	705.93
III. Cement beton munka	572.96
IV. Kőfaragó munka	724.20
V. Bádógos munka	586.48
VI. Asztalos munka	110.00
VII. Lakatos munka	1014.63
VIII. Mázó-lakk munka	141.50
IX. Üveges munka	40.50
X. Vasneműek	1422.23

Összesen 9013 frt 68 kr.

azaz kilencszertizenhárom frt 68 kr.

Az összes munkák együtt, vagy külön-külön is kiadatnak.

Szabályszerű képesítéssel bíró iparosok pályázhatnak.

Csak írásbeli zárt ajánlatok fogadtnak el.

Ajánlat tevő köteles az előirányozati összeg 10%-át készpénzben, vagy
óvadékképes értékpapírban f. évi május 15-én d. e. 1/2 10 óráig a városi házi-
pénztárnál letenni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Oly ajánlatok, melyek kétséget támasztható kifejezéseket tartalmaznak, vagy
a melyekhez a bánatpénz betéti jegye nem mellékeltek; továbbá távirati
ajánlatok el nem fogadtnak.

A szabályszerűen bélyegzett írásbeli zárt ajánlatok **f. évi május hó 15-én
d. e fél 10 óráig** a polgármesteri hivatalnál nyujtandók be. Ezen határidőn tul
ajánlatok el nem fogadtnak.

A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok
között szabadon választhasson.

A terv, költségvetés és feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos
órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1897. ápril hó 26-án.

399-2-2

A városi tanács.